

کپی با مهدی مشایخی درباره جهان نقاشی هایش که آجر نقشی محوری در آن دارد

آجر، جانمایه هنر و هویت ایرانی

مهدی مشایخی متولد ۱۳۶۱ در تهران است. دیپلم نقاشی اش را از دبیرستان هنرهای تجسمی تهران دریافت کرده و به گفته خودش به نگارگری و نقاشی ایرانی گرایشی مدرن دارد. با او درباره کارهایش و تأثیرپذیری اش از فرهنگ و هنر ایران صحبت کرده ایم.

در جاهایی از نقاشی معاصر خود دچار تکرار و کپی برداری از هنر قدیم شده ایم. این جور برخوردها جواب نمی دهند. اگر بخواهیم از شکل ها و نمادهای موجود در نگارگری ایرانی بهره ای ببریم که به درد زمانه مان بخورد، این عناصر ضرورتا باید در فرم و فضای امروزی ارائه شوند. جوری که وقتی مخاطب با اثر روبه رو می شود، چیزهای جدیدی ببیند که برایش جذاب باشند

آجر، المانی مهم در هویت ایرانی

همه چیز از زمانی شروع شد که در مرکز شهر تهران مشغول به عکاسی بودم. معماری خانه هایی که از زمان پهلوی و قاجار باقی مانده اند، سوژه من بودند. در همین حین متوجه این نکته شدم که عناصر نقاشی زیادی در این معماری ها وجود دارد. آنقدر که کافی بود همین عکس ها را در مدیوم نقاشی ارائه کرده و کار دیگری نکنم. تمام اتفاقاتی که در اثر آسیب دیدگی ها، زنگ زدگی ها و پوسیدگی ها ایجاد شده بود در بیان تصویری یک عنصر نقاشانه محسوب می شدند. بر همین اساس شروع به نقاشی کردم و ازل آن به دیوارهای آجری رسیدم. از آنجایی که آجر عنصر مهمی در معماری ایرانی بود، تا این اندازه مورد توجهم قرار گرفت.

انگار این آجریک خاصیتی دارد که اگر بدون هیچ آشنایی قبلی و بدون در نظر گرفتن نقش آن در معماری، به یک باره با آن روبه رو شویم، باز هم بر ایمان غریبه نیست. این شکل مکعب مستطیل که از خاک و آب و عناصر ابتدایی تشکیل شده انگار عنصری ازلی و ابدی برای ماست. گویی از قدیم آن را در بغل داشته و تا ابد هم خواهیم داشت. درواقع با آن خو گرفته ایم و در نتیجه احساس خوبی نسبت به آن داریم. هرکسی با این آجرها روبه رو می شود آه لذت بخشی می کشد انگار که نفسش چاق می شود. وقتی نگارگری روی آن بیاید این لذت دوچندان می شود. انگار که مخاطب تکه گمشده اش را پیدا کرده است.

یک گنجینه بی پایان

من هر بار که به آثار نگارگران ایرانی دقت می کنم، به کشف تازه ای می رسم. گویی با اقبانوس بی پایانی روبه رو هستیم. به فراخور این اکتشافات، هر بار وجهی از نگارگری را در آثارم مورد توجه قرار می دهم. گاهی به ترکیب بندی ها توجه می کنم. گاهی به رنگ ها و گاهی به روایت ها. در واقع عناصر بی شماری در نگارگری ایرانی وجود دارد که برای هنرمند معاصر ایرانی مثل یک گنجینه ارزشمند است؛ رویکرد من به نگارگری هم مبتنی بر همین نگاه گنجینه ای است که می شود مدام از آن برداشت و مصرف کرد. از طرفی در کارهای من نگارگری با معماری گره خورده است و همزمان می توان رد پای هر دو را مشاهده کرد. همان طور که می دانید عنصر اولیه کار من آجر است که آن را از دل معماری بیرون کشیده ام. در کار من نقوش وام گرفته از نگارگری، روی آجرها نقش می بندند و پیوندی ناگسستنی بین این دو برقرار شده است.